USNESENÍ SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

10. prosince 2007 *

Ve věci C-134/07,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Sąd Rejonowy w Jaworznie (Polsko) ze dne 6. února 2007, došlým Soudnímu dvoru dne 7. března 2007, v řízení

Piotr Kawala

proti

Gmina Miasta Jaworzna,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení A. Tizzano, předseda senátu, M. Ilešič (zpravodaj) a E. Levits, soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

* Jednací jazyk: polština.

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za polskou vládu E. Ośnieckou-Tameckou, jako zmocněnkyní,

— za Komisi Evropských společenství D. Triantafyllouem a K. Herrmann, jako zmocněnci,

vzhledem k tomu, že Soudní dvůr hodlá rozhodnout usnesením s odůvodněním v souladu s čl. 104 odst. 3 prvním pododstavcem svého jednacího řádu,

po vyslechnutí generální advokátky,

vydává toto

Usnesení

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 25 ES a čl. 90 prvního pododstavce ES.

2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi P. Kawalou a Gmina Miasta Jaworzna (obec Jaworzno) ohledně poplatku ve výši 500 PLN zaplaceného dne 18. srpna 2005 za získání osvědčení o první registraci ojetého motorového vozidla dovezeného do Polska z jiného členského státu (dále jen „dotčený poplatek").

Právní rámec

Právní úprava Společenství

3 Podle článku 23 ES:

„1. Společenství je založeno na celní unii, která pokrývá veškerý obchod zbožím a která zahrnuje jak zákaz vývozních a dovozních cel a všech poplatků s rovnocenným účinkem mezi členskými státy, tak i přijetí společného celního sazebníku ve vztahu ke třetím zemím.

2. Článek 25 a kapitola 2 této hlavy se týkají výrobků, které pocházejí z členských států, jakož i těch výrobků pocházejících ze třetích zemí, které jsou v členských státech ve volném oběhu."

4 Článek 25 ES stanoví:

„Dovozní nebo vývozní cla a poplatky s rovnocenným účinkem jsou mezi členskými státy zakázány. Tento zákaz se vztahuje také na cla fiskální povahy."

5 Článek 28 ES stanoví:

„Množstevní omezení dovozu, jakož i veškerá opatření s rovnocenným účinkem, jsou [mezi členskými státy] zakázána."

6 Podle článku 30 ES:

„Články 28 a 29 nevylučují zákazy nebo omezení dovozu, vývozu nebo tranzitu odůvodněné veřejnou mravností, veřejným pořádkem, veřejnou bezpečností, ochranou zdraví a života lidí a zvířat, ochranou rostlin, ochranou národního kulturního pokladu, jenž má uměleckou, historickou nebo archeologickou hodnotu, nebo ochranou průmyslového a obchodního vlastnictví. Tyto zákazy nebo omezení však nesmějí sloužit jako prostředky svévolné diskriminace nebo zastřeného omezování obchodu mezi členskými státy."

7 Článek 90 první pododstavec ES zní následovně:

„Členské státy nepodrobí přímo ani nepřímo výrobky jiných členských států jakémukoli vyššímu vnitrostátnímu zdanění, než je to, jemuž jsou přímo nebo nepřímo podrobeny podobné výrobky domácí."

Vnitrostátní právní úprava

8 Článek 77 zákona o silničním provozu (Prawo o ruchu drogowym) ze dne 20. června 1997 (Dz. U. 2003, č. 58, položka 515; č. 124, položka 1152; č. 130, položka 1190; a č. 137, položka 1302) stanoví:

„1. Výrobce nebo dovozce nových vozidel je povinen vystavit osvědčení o registraci vozidla pro každé nové motorové vozidlo prodávané na území Polské republiky.

2. Osvědčení o registraci vozidla se vydává vlastníku vozidla.

3. Osvědčení o registraci vozidla pro motorové vozidlo odlišné od motorových vozidel uvedených v odstavci 1 vydává po uhrazení registračního poplatku starosta příslušný pro registraci při první registraci vozidla na území Polské republiky s výjimkou sběratelských historických vozidel a vozidel uvedených v čl. 73 odst. 4.

4. Ministr dopravy:

[...]

2) stanoví vyhláškou výši poplatků za osvědčení o registraci vozidla."

9 Nařízení ministra infrastruktury ze dne 28. července 2003 o výši poplatků za osvědčení o registraci vozidla (Dz. U. 2003, č. 137, položka 1310, dále jen „nařízení ze dne 28. července 2003") ve svém § 1 odst. 1 a 2 uvádělo:

„1. Za vystavení osvědčení o registraci vozidla při první registraci vozidla na území Polské republiky vybere registrační orgán poplatek ve výši 500 PLN.

2. Za vystavení druhopisu osvědčení o registraci vozidla vybere registrační orgán poplatek ve výši 75 PLN."

10 Poté, co nastaly skutečnosti v původním řízení Trybunał Konstytucyjny (Ústavní soud) rozsudkem ze dne 17. ledna 2006 rozhodl, že § 1 odst. 1 nařízení ze dne 28. července 2003 je v podstatě v rozporu s ustanoveními zákona o silničním provozu a polskou ústavou. Podle tohoto rozsudku uvedené ustanovení pozbylo platnosti dnem 1. května 2006.

11 Následně ministr dopravy a stavebnictví vydal nařízení ze dne 28. března 2006 o výši poplatků za osvědčení o registraci vozidla, které vstoupilo v platnost dne 15. dubna 2006, podle kterého jak za vystavení osvědčení o první registraci vozidla (§ 1 bod 1 tohoto nařízení), tak i za vystavení druhopisu osvědčení o registraci vozidla (§ 1 bod 2 uvedeného nařízení) vybere registrační orgán jednotný poplatek ve výši 75 PLN.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

12 Dne 9. května 2005 zakoupil P. Kawala v Německu ojeté motorové vozidlo značky Mercedes-Benz a v témže měsíci je dovezl do Polska.

13 Dne 18. srpna 2005 P. Kawala zaplatil Gmina Miasta Jaworzna poplatek ve výši 500 PLN za účelem získání osvědčení o první registraci uvedeného vozidla v Polsku.

14 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že bez zaregistrování vozidla nemohl P. Kawala s tímto vozidlem legálně jezdit na území Polska.

15 Piotr Kawala podal dne 9. října 2006 k Sąd Rejonowy w Jaworznie (okresní soud Jaworzno) žalobu proti Gmina Miasta Jaworzna o zaplacení částky 425 PLN, která představuje rozdíl mezi poplatkem, který zaplatil za vystavení osvědčení o první registraci vozidla, a poplatkem, který by musel zaplatit za vystavení druhopisu uvedeného osvědčení o registraci vozidla, tedy 75 PLN.

16 Sąd Rejonowy w Jaworznie uvádí, že jelikož článek 90 ES brání použití § 1 nařízení ze dne 28. července 2003, je ve sporu, o kterém rozhoduje, a podle článku 10 ES, jakož i podle zásady přednosti práva Společenství povinen nepoužít ustanovení tohoto nařízení, která jsou v rozporu s právem Společenství i pro období přede dnem, od kterého podle rozsudku Trybunał Konstytucyjny pozbylo platnosti.

17 Sąd Rejonowy w Jaworznie poznamenává, že kdyby P. Kawala nové vozidlo zakoupil v Polsku, nemusel by za osvědčení o registraci vozidla Gmina Miasta Jaworzna zaplatit žádný poplatek za osvědčení o první registraci vozidla, neboť by bylo opatřeno výrobcem nebo dovozcem vozidla, který by ostatně za toto osvědčení o registraci zaplatil částku 9,71 PLN netto (bez daně z přidané hodnoty).

18 Za těchto podmínek se Sąd Rejonowy w Jaworznie rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Brání článek 90 ES použití § 1 [nařízení ze dne 28. července 2003] v rozsahu, v němž je tímto ustanovením registrace vozidla dovezeného do Polska z jiného členského státu podmíněna zaplacením poplatku za vystavení osvědčení o registraci vozidla ve výši 500 PLN?“

19 Předkládající soud mimoto uvádí, aniž by formálně kladl druhou předběžnou otázku, že by se, v případě záporné odpovědi na první položenou otázku, mohlo ukázat jako nezbytné vyložit článek 25 ES, aby se vysvětlilo, zda toto ustanovení brání použití § 1 nařízení ze dne 28. července 2003 v rozsahu, v němž dotčený poplatek představuje poplatek s účinkem rovnocenným clu.

K předběžné otázce

20 Podle čl. 104 odst. 3 prvního pododstavce jednacího řádu, pokud lze odpověď na předběžnou otázku jasně vyvodit z judikatury Soudního dvora, může Soudní dvůr po vyslechnutí generálního advokáta rozhodnout usnesením s odůvodněním.

21 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 90 první pododstavec ES musí být vykládán v tom smyslu, že brání vybírání dotčeného poplatku, který v praxi zatěžuje první registraci ojetého motorového vozidla dovezeného z jiného členského státu, a nikoli nabytí ojetého vozidla v Polsku, jelikož toto vozidlo tam již je registrováno.

22 Jelikož má jednak polská vláda za to, že povinnost získat osvědčení o registraci vozidla pro ojeté vozidlo dovezené z jiného členského státu nespadá do působnosti článku 90 ES, nýbrž do působnosti článků 28 ES a 30 ES, jakožto opatření s účinkem rovnocenným množstevnímu omezení obchodu, které je však údajně nezbytné,

přiměřené a odůvodněné důvody veřejného pořádku, a jednak předkládající soud evokuje možnost, že se na dotčený poplatek vztahují články 23 ES a 25 ES, tedy zákaz cel a poplatků s rovnocenným účinkem, je zaprvé třeba určit, podle kterého ustanovení Smlouvy o ES má být dotčený poplatek posuzován.

23 Z ustálené judikatury vyplývá, že se působnost článku 28 ES netýká překážek uvedených v jiných zvláštních ustanoveních a že se na překážky daňové povahy nebo s účinkem rovnocenným clům uvedené v článcích 23 ES, 25 ES a 90 ES nevztahuje zákaz článku 28 ES. Mimoto, co se týče působnosti článků 25 ES a 90 ES, z ustálené judikatury vyplývá, že ustanovení o poplatcích s rovnocenným účinkem a ustanovení o diskriminačním vnitrostátním zdanění nejsou použitelná kumulativně, takže jeden a týž poplatek nemůže podle systému Smlouvy o ES spadat současně do obou kategorií (viz zejména rozsudek ze dne 17. června 2003, De Danske Bilimportører, C-383/01, Recueil, s. I-6065, body 32 a 33, jakož i citovaná judikatura).

24 Co se týče otázky, zda taková daň, jakou je poplatek v projednávané věci, spadá do pojmu „poplatky s rovnocenným účinkem" ve smyslu článků 23 ES a 25 ES, z ustálené judikatury vyplývá, že každá jednostranně uložená finanční zátěž, bez ohledu na svůj název nebo způsob vybírání, postihující zboží z důvodu skutečnosti, že překračuje hranici, představuje, pokud není clem jako takovým, poplatek s rovnocenným účinkem (rozsudek ze dne 18. ledna 2007, Brzeziński, C-313/05, Sb. rozh. s. I-513, bod 22 a citovaná judikatura).

25 Avšak takový poplatek, jakým je poplatek, o který se jedná v původním řízení, není vybírán z důvodu překročení hranice členského státu, který jej zavedl. Z údajů poskytnutých jak předkládajícím soudem, tak i polskou vládou totiž vyplývá, že dotčený poplatek ojetá motorová vozidla zatěžoval pouze při první registraci

v Polsku, s výjimkou vozidel, která z jakéhokoli důvodu nebyla určena k registraci. Mimoto podle údajů polské vlády tento poplatek mohl zatěžovat i první registraci některých vymezených kategorií vozidel, která se již nacházela v Polsku, ale nebyla tam ještě registrována.

26 Jelikož tedy poplatek za první registraci motorových vozidel, jakým je dotčený poplatek, zjevně vykazuje daňový charakter a není vybírán z důvodu překročení hranice členského státu, který jej zavedl, nýbrž při první registraci motorového vozidla na území tohoto státu, je třeba mít za to, že je součástí obecného systému vnitrostátních poplatků ze zboží, a tedy musí být přezkoumán s ohledem na článek 90 ES.

27 V tomto ohledu je třeba připomenout, že Soudní dvůr rozhodl, že článek 90 ES představuje v systému Smlouvy doplněk k ustanovením, která se týkají zrušení cel a poplatků s rovnocenným účinkem. Cílem tohoto ustanovení je zajištění volného pohybu zboží mezi členskými státy za normálních podmínek hospodářské soutěže vyloučením jakékoliv formy ochrany, která by mohla vést k použití diskriminačního vnitrostátního zdanění výrobků, které pocházejí z jiných členských států (výše uvedený rozsudek Brzeziński, bod 27 a citovaná judikatura).

28 V oblasti zdanění dovezených ojetých motorových vozidel je cílem článku 90 ES zaručit naprostou neutralitu vnitrostátního zdanění s ohledem na hospodářskou soutěž mezi výrobky, které se již nacházejí na vnitrostátním trhu, a dovezenými výrobky (rozsudek ze dne 20. září 2007, Komise v. Řecko, C-74/06, Sb. rozh. s. I-7585, bod 24 a citovaná judikatura).

29 Mimoto je možno systém zdaňování považovat za slučitelný s článkem 90 ES jen tehdy, jestliže je prokázáno, že funguje tak, že je v každém případě vyloučené, aby byly dovážené výrobky zdaňovány více než vnitrostátní výrobky, a že tedy v žádném případě nemá diskriminační účinky (výše uvedený rozsudek Brzeziński, bod 40 a citovaná judikatura).

30 Otázkou, která vyvstává v projednávané věci, tak je, zda se dotčený poplatek v praxi používá týmž způsobem jak na dovezená ojetá motorová vozidla, tak i na ojetá motorová vozidla zakoupená v Polsku, jelikož obě kategorie vozidel představují podobné výrobky ve smyslu čl. 90 prvního pododstavce ES.

31 V tomto ohledu je nesporné, že podle § 1 odst. 1 nařízení ze dne 28. července 2003 je první registrace ojetého motorového vozidla dovezeného z jiného členského státu zatížena dotčeným poplatkem ve výši 500 PLN.

32 Naproti tomu podle předkládajícího soudu a polské vlády nabytí podobného vozidla v Polsku obvykle nevede k zaplacení žádného poplatku, jelikož je toto vozidlo v Polsku již registrované.

33 Podle předkládajícího soudu a polské vlády totiž v případě zakoupení nového motorového vozidla v Polsku přísluší výrobci nebo dovozci tohoto vozidla poskytnout osvědčení o první registraci vozidla na formuláři, který obdrží za cenu 9,71 PLN netto. Tato cena, jakož i další výdaje vzniklé dotčenému subjektu v souvislosti s vydáním tohoto osvědčení o registraci se započítávají do konečné ceny vozidla.

34 Polská vláda a Komise Evropských společenství v tomto ohledu zdůrazňují, že osvědčení o registraci vozidla přechází, jakmile bylo již jednou vystaveno pro nové motorové vozidlo, na všechny následné vlastníky vozidla.

35 Z toho vyplývá, že nabytí ojetého motorového vozidla dovezeného z jiného členského státu a poprvé registrovaného v Polsku je zatíženo dotčeným poplatkem ve výši 500 PLN, zatímco nabytí podobného vozidla v Polsku zpravidla není zatíženo žádným registračním poplatkem.

36 Je tedy nutno konstatovat, že se na dotčený poplatek uplatní zákaz upravený v čl. 90 prvním pododstavci ES.

37 S ohledem na předcházející je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 90 první pododstavec ES musí být vykládán v tom smyslu, že brání takovému poplatku, jakým je poplatek uvedený v § 1 odst. 1 nařízení ze dne 28. července 2003, který v praxi zatěžuje první registraci ojetého motorového vozidla dovezeného z jiného členského státu, a nikoli nabytí ojetého motorového vozidla v Polsku, jelikož toto vozidlo tam již je registrováno.

K nákladům řízení

38 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

Článek 90 první pododstavec ES musí být vykládán v tom smyslu, že brání takovému poplatku, jakým je poplatek uvedený v § 1 odst. 1 nařízení polského ministra infrastruktury ze dne 28. července 2003 o výši poplatků za osvědčení o registraci vozidla, který v praxi zatěžuje první registraci ojetého motorového vozidla dovezeného z jiného členského státu, a nikoli nabytí ojetého motorového vozidla v Polsku, jelikož toto vozidlo tam již je registrováno.

Podpisy.